

творения и напечаталъ нѣкои отъ тѣхъ въ разни български вестници. Все отъ това време, отъ 1870 година, е и стихотворението „Борътъ“, което се смята за истинско начало на неговата книжовна дейност.

Две години прекаралъ Вазовъ въ Ромъния, сепакъ се връща пакъ въ България и живѣе въ Цариградъ, въ Пловдивъ, въ София, въ Сопотъ. Въ родния си градъ Вазовъ се заловилъ още веднажъ съ търговия, но безъ успѣхъ. И се отдалъ на книжнината и бунтовна дейност — участвувалъ въ Сопотския революционенъ комитетъ и е работилъ за подготвянето на срѣдногорското възстание. Но когато възстанието избухнало и турското правителство почнало да дири и затваря членовете на комитета въ Сопотъ, Вазовъ е трѣбало да бѣга, за да спаси живота си. Презъ Пловдивъ и Цариградъ, съ голѣми усилия и премеждия, той успѣва да мине пакъ въ Ромъния, дето остава и работи за отечеството си и пише своите стихотворни книги „Прѣпoreцъ“, „Гусла“ (1876) и „Тѣжитѣ на България“ (1877).

И съ неизразима радостъ той очаква, преживява и възпѣва освободителната война — въ „Избавление“, 1878 г. — и се прибира въ вѣзкръслната за новъ животъ освободена България, за да даде силитѣ, знанията и умението си за нейното благо. Доста години той е служилъ като чиновникъ, билъ е народенъ

представителъ, вземалъ е участие въ обществените борби у насъ, въ Южна България, тогавашна Източна Румелия и е билъ единъ отъ първите общественици тогава. Ала това все пакъ не му прѣчило да се занимава усилено съ книжовна работата. Вазовъ непрестанно обогатява нашата книжнината съ своите хубави разкази и пѣсни, редактира списания, въ които сътрудничатъ най-добрите наши писатели.

Остритѣ политически борби у насъ следъ съединението прокурждали Вазова вънъ отъ България, и отъ 1886 до 1889 година той прекарва като изгнаникъ въ Русия. Тамъ, въ чужда земя, останалъ самъ съ мисълта за родината, у него се пробуждатъ споменитѣ отъ детинството и младостта, споменитѣ за България и въ Русия той написва своя най-хубавъ романъ „Подъ игото“, въ който съ майсторската рѣка на художникъ е изобразилъ времето на революционните движения у насъ, великото и героично Априлско възстание. Въ 1889 година Вазовъ се завръща въ България и продължава неуморно своята творческа работа. Следъ толкова много, което той е далъ, сега той се ползува съ признанието и почитъта на всички образовани българи. Тѣ виждатъ въ неговото лице най-даровития и плодовитъ български поетъ и писателъ, обезсмѣтилъ името си съ съвършени произведения. Неговите книги тогава сѫ били най-значи-